

Schrifttum

Auswahlbibliographie zur Geschichte und Landeskunde der böhmischen Länder 1991

Mit Nachträgen

Zusammengestellt von Ralf Köhler

I. ALLGEMEINES

1. Bibliographien

1. **Bibliographie.** Auswahl der wichtigsten tschechischen und slowakischen Schriften und fremdsprachige Übersetzungen der tschechoslowakischen Philosophen des 20. Jahrhunderts. Prag 1991. 93 S.
2. **Dohnalová, Emilie, Eva Nicolausová:** Bibliografie okresu Vsetín. Brno 1991. 267 S. [Mit Abb. Bibliographie des Kreises Wsetín.]
3. **Fialová, Ludmila u. a.:** Bibliografie české historické demografie za léta 1987–1989. In: Historická demografie 15. 1991. S. 207–233. [Engl. Titel:] Bibliography of the Czech Historical Demography for the years 1987–1989.
4. **Frišničová, Mária:** Ukrajinci Československa. Súpis publikácií a článkov za rok 1990. Prešov 1991. 184 S. [Die Ukrainer der Tschechoslowakei. Zusammenstellung der Publikationen und Artikel für das Jahr 1990.]
5. **Kubiček, Jaromír:** Moravika – vlastivědná literatura za rok 1990. In: Vlastivědný věstník Moravy 43. 1991. S. 527–547. [Dt. Titel:] Heimatkundliche Literatur im Jahre 1990.
6. **Rehčígl, Miloslav jr.:** Czechs, Slovaks and Ruthenians in U.S.A Selective Bibliography. In: Czechoslovak and Central European Journal 10,1. 1991. S. 83–132.
7. **Růžek, Vladimír:** Sborník archivních prací 1981–1990. Bibliografický rejstřík. In: Sborník archivních prací 41. 1991. S. 537–560. [Dt. Zsfass.:] Bibliographisches Register zum Sborník archivních prací 1981–1990.

2. Sammelwerke

8. **Divadlo v Kotcích.** Praha 1991. 480 S. [Mit. Abb. Theater in den Kotzen.]
9. **Kostic.** Dějiny a lidová kultura. Brno 1991. 229 S. [Mit Abb.] (Vlastivědná knihovna moravská 73.) [Kostitz. Geschichte und Volkskultur.]
10. **Královská cesta.** Praha 1991. 299 S. [Mit Abb.] (Staletá Praha 21) [Dt. Zsfass. Der Königsweg.]
11. **Pocta** Univerzity Karlovy J. A. Komenskému. Praha 1990. 422 S. [Mit Abb. Ehrung der Karlsuniversität für J. A. Comenius.]
12. **Politologický** sborník. Mezinárodní politologický ústav Brno. Bd. 2. Brno 1991. 122 S. [Politologischer Sammelband. Internationales politologisches Institut Brünn.]
13. **Prody** české umělecké tvorby 19. století. Praha 1991. 283 S. [Mit Abb. Strömungen tschechischen Kunstschaffens des 19. Jahrhunderts.]
14. **Sborník** mezinárodního politologického ústavu. Brno 1991. 102 S. [Sammelband des internationalen politologischen Institutes.]
15. **Za Moravu.** Historická identita Moravy. Brno 1991. 110 S. [Für Mähren. Die historische Identität Mährens.]

II. LANDESKUNDE, SIEDLUNG

1. Allgemeines

16. **Bůžek**, Václav: Městské domácnosti úředníků a dvořanů posledních Rožmberků. In: Práce Historického ústavu C. Bd. 4. 1991. S. 301–325. [Dt. Zsfass.:] Die städtischen Haushalte der Beamten und Hofleute der letzten Rosenberger.
17. **Mikulec**, Jiří: Města a vesničky poddaní v pobělohorské době. In: Práce Historického ústavu C. Bd. 5. 1991. S. 139–151. [Dt. Zsfass.:] Die Städte und die untertänige Bevölkerung auf dem Lande in der Zeit nach der Schlacht auf dem Weißen Berg.
18. **Moldan**, Bedřich und Kollektiv: Duhový program. Program ozdravení životního prostředí České republiky. Praha 1991. 83 S. [Das Regenbogenprogramm. Programm zur Gesundung der Umwelt der Tschechischen Republik.]
19. **Moravec**, Jaroslav, Robert Neuhäusel und Kollektiv: Pfirozená vegetace území hlavního města Prahy a její rekonstrukční mapa. Praha 1991. 200 S. [Mit Abb. und Karten in Extrateil. Engl. Zsfass.:] Natural Vegetation of the Territory of the Capital City Prague and its Reconstruction Map.
20. **Pánek**, Jaroslav: Spiknutí rybníkářů proti Petru Voku z Rožmberka v roce 1569. In: Práce Historického ústavu C. Bd. 4. 1991. S. 245–299. [Dt. Zsfass.:] Die Verschwörung der Teichgräber gegen Peter Wok von Rosenberg im Jahre 1569.
21. **Plaček**, Miroslav: Hrad v povodí Jihlavy a Rokytné. In: Vlastivědný věstník Moravy 43. 1991. S. 145–158. [Mit Abb. Dt. Zsfass.:] Burgen im Flußgebiet der Jihlava [Iglawa] und Rokytná.
22. **Šilhavý**, Ivo: Vývoj eroze na území Krkonošského národního parku v letech 1986–1989 v souvislosti s těžbou dřeva. In: Opera corconatica 28. 1991. S. 27–46. [Mit Abb. Engl. Zsfass.:] Evolution of erosion on the area of the Krkonoše Mountains [Riesengebirge] National Park within the years 1986–1989 with respect to wood-working.
23. **Spáčil**, Vladimír: Zpráva o činnosti Okresního archivu v Olomouci za rok 1991. In: Okresní archiv v Olomouci 1991. S. 3–14. [Tätigkeitsbericht des Bezirksarchivs in Olmütz für das Jahr 1991.]
24. **Tywnoniak**, Jiří: Šlechtická sídla na Klausarových mapách panství Uhříněves. In: Práce Historického ústavu C. Bd. 4. 1991. S. 427–450. [Dt. Zsfass.:] Die Adelssitze auf den Landkarten des Herrschaftsgutes Uhříněves [Auřinowes] von O.B. Klausar.
25. **Vermouzek**, Rostislav: Brněnské kolo. In: Vlastivědný věstník Moravy 43. 1991. S. 428–441. [Mit Abb. Dt. Zsfass.:] Das Brünnner Rad.
26. **Zpráva** o stavu životního prostředí v ČSFR. Praha 1991. 123 S. [Mit Abb. Bericht über den Zustand der Umwelt in der ČSFR.]

2. Siedlungswesen

27. **Klusáková**, Luďa: The assymetry of urban growth. In: Historická demografie 15. 1991. S. 77–97. [Tsch. Zsfass.]
28. **Lancinger**, Luboš: Z místopisu Nového Města pražského v 15.–19. století – Na příkopě I. In: Pražský sborník historický 24. 1991. S. 118–159. [Mit Abb. Dt. Zsfass.:] Zur Topographie der Prager Neustadt im 15.–19. Jahrhundert – Die Straße Na příkopě.
29. **Ledvinka**, Václav: Feudální velkostatek a poddanská města v předbělohorských Čechách. In: Práce Historického ústavu C. Bd. 5. 1991. S. 95–120. [Dt. Zsfass.:] Feudaler Großgrundbesitz und untertänige Städte in Böhmen vor der Schlacht am Weißen Berg.
30. **Měřínský**, Zdeněk: Vývoj osídlení na Moravě a ve Slezsku. In: Archaeologia historica 16. 1991. S. 27–36. [Dt. Zsfass.:] Die Entwicklung der Besiedlung in Mähren und Schlesien.
31. **Petráňková**, Lydia, Josef Petráň: Středověká lexikografie k názvosloví domu a jeho

- příslušenství. In: Husitský Tábor 10. 1991. S. 17–46. [Dt. Zsfass.:] Mittelalterliche Lexikographie zur Terminologie des Hauses und seines Zubehörs.
32. **Rehčigl, Miloslav**: Early Jewish Immigrants in America From the Czech Historic Lands and Slovakia. In: Review of the Society for the History of Czechoslovak Jews 3. 1990–91. S. 157–179.
33. **Škabrada, Jiří**: K možnostem srovnání středověkého a mladšího vesnického domu v Čechách. In: Husitský Tábor 10. 1991. S. 67–86. [Dt. Zsfass.:] Zu den Möglichkeiten der Vergleichung des mittelalterlichen und des jüngeren Dorfhauses in Böhmen.
34. **Vorel, Petr**: Města jako sídla feudálních vrchností. In: Práce Historického ústavu C. Bd. 5. 1991. S. 121–138. [Dt. Zsfass.:] Städte als Sitze der feudalen Herrschaft.

III. DEMOGRAPHIE, VOLKSKUNDE

1. Bevölkerung, Volksgruppen

35. **Brabencová, Jana**: Vliv migrace na věkovou a sociální strukturu obyvatelstva města Nymburku na přelomu 19. a 20. století. In: Historická demografie 15. 1991. S. 99–121. [Mit Tab. Engl. Zsfass.:] Some implications of the migration of population of the town Nymburk [Nimburg] at the turn of the 19th and 20th centuries.
36. **Fialová, Ludmila**: Změny ve vývoji plodnosti v českých zemích za demografické revoluce. In: Historická demografie 15. 1991. S. 143–189. [Mit Abb. Engl. Zsfass.:] Changes in the fertility in the Czech Lands during the demographic revolution.
37. **Harna, Josef**: Nationalkulturen und Koexistenz der Tschechen und Slowaken in den Jahren der Ersten Tschechoslowakischen Republik. In: Bohemia. Zeitschrift für Geschichte und Kultur der böhmischen Länder 32. 1991. S. 412–423.
38. **Hofmann, Gustav**: Populace Čech na sklonku 17. století. In: Sborník archivních prací 41. 1991. S. 417–446. [Mit Tab. Dt. Zsfass.:] Die Bevölkerung Böhmens am Ende des 17. Jahrhunderts.
39. **Horská, Pavla**: Česká historická demografie. In: Český časopis historický 89. 1991. S. 519–532. [Engl. Zsfass.:] The historical demography of Bohemia.
40. **Kárný, Miroslav**: „Konečné řešení“. Genocida českých židů v německé protektorátní politice. Praha 1991. 182 S. [Dt. Zsfass.:] „Die Endlösung“. Der Genozid der tschechischen Juden in der deutschen Protektoratspolitik.
41. **Klimperle, Franz Josef**: Den Sudetendeutschen auf der Spur. Dokumentation Teil 1–4. Mannheim 1991. 335 S. [Mit Abb.]
42. **Kraus, Jaroslav**: K regionální diferenciaci úmrtnosti. In: Demografie 33. 1991. S. 210–221. [Mit Abb. Russ. und engl. Zsfass.:] Contribution to regional mortality differentiation.
43. **Kraus, Jaroslav**: Populační vývoj v Československu v roce 1990. In: Demografie 33. 1991. S. 289–299. [Mit Tab. Russ. und engl. Zsfass.:] Population development of Czechoslovakia in 1990.
44. **Kural, Václav**: Lidský potenciál sudetských Němců a vznik Československa. In: Slezský sborník 89. 1991. S. 94–109. [Mit Tab. Dt. Zsfass.:] Menschenpotential der Sudetendeutschen und die Entstehung der Tschechoslowakei.
45. **Loewenstein, Bedřich**: Jak integrovat chudé? (Lid a chudoba v pohledu 18. a počátku 19. století.) In: Český časopis historický 89. 1991. S. 219–231. [Dt. Zsfass.:] Wie integriert man die Armen? (Volk und Armut in der Sicht des 18. und frühen 19. Jahrhunderts.)
46. **Machačová, Jana, Jan Steiner**: Sociální vývoj průmyslových oblastí českých zemí v meziválečném období. In: Průmyslové oblasti českých zemí (1780–1945). Bd. II. Opava 1991. S. 317–455. [Dt. Zsfass.:] Die soziale Entwicklung der tschechischen Industriegebiete im Zeitraum der ersten Republik.

47. **Němec**, Petr: Die Lage der deutschen Nationalität im Protektorat Böhmen und Mähren unter dem Aspekt der „Eindeutschung“ dieses Gebietes. In: *Bohemia. Zeitschrift für Geschichte und Kultur der böhmischen Länder* 32. 1991. S. 39–59.
48. **Němec**, Petr: Das tschechische Volk und die nationalsozialistische Germanisierung des Raumes. In: *Bohemia. Zeitschrift für Geschichte und Kultur der böhmischen Länder* 32. 1991. S. 424–455.
49. **Nosková**, Helena: Čeští a slovenští novoosídlenci na Sokolovsku a místní německé obyvatelstvo po roce 1945. In: *Český lid* 78. 1991. S. 106–116. [Dt. Zsfass.:] Die tschechischen und slowakischen Neubesiedler im Bezirk Sokolov [Falkenau] und die örtliche deutsche Bevölkerung nach dem Jahre 1945.
50. **Pitronová**, Blanka: Populační vývoj průmyslových oblastí českých zemí v období první republiky. In: *Průmyslové oblasti českých zemí (1780–1945)*. Bd. II. Opava 1991. S. 457–557. [Dt. Zsfass.:] Die Populationsentwicklung in den Industriegebieten der tschechischen Länder im Zeitraum der ersten Republik.
51. **Staněk**, Tomáš: Německé obyvatelstvo v Československu po zakončení hlavní etapy hromadného transferu (1947–1949). II. In: *Slezský sborník* 89. 1991. S. 110–126. [Engl. und dt. Zsfass.:] Die deutsche Bevölkerung in der Tschechoslowakei nach dem Abschluß der Hauptetappe des Massentransfers (1947–1949).
52. **Šubrtová**, Alena: Kontracepce, aborty a infanticida v pramenech k předstatistickému období. In: *Historická demografie* 15. 1991. S. 9–46. [Engl. Zsfass.:] Contraception, abortion and infanticida in the sources of pre-statistical period.
53. **Svobodný**, Petr, Jiří Kuděla: Matriky zemřelých Vlašského špitálu v Praze (1719–1789). In: *Historická demografie* 15. 1991. S. 47–75. [Mit Tab. Engl. Zsfass.:] Death Registers of the Italian Hospital in Prague (1719–1789).

2. Volkskunde

54. **Firstová**, Zdeňka, Marie Maderová: Stručná charakteristika fondů NMP. In: *Sborník Zapadočeského muzea v Plzni – Historie* 7. 1991. S. 91–106. [Mit Abb. Dt. Zsfass.:] Kurzgefaßte Charakterisierung der Fonds des Volkskundlichen Museums des Pilsner Raums.
55. **Hrabalová**, Olga: Na bučovském poli. Lidové písně z Bučovicka a Slavkovska. Vyškov 1990. 237 S. [Mit Abb. Im Gebiet von Butschowitz. Volkslieder aus Butschowitz und Austerlitz.]
56. **Kandert**, Josef: Čeští etnografové v zahraničí – příspěvek k poválečným dějinám oboru. In: *Český lid* 78. 1991. S. 13–20. [Engl. Zsfass., dt. Titel:] Die tschechischen Ethnographen im Ausland – ein Beitrag zur Fachgeschichte nach dem Weltkrieg.
57. **Langhammerová**, Jiřina: Současný lidový oděv na Chodsku a jeho vývoj ve 20. století. In: *Sborník Národního muzea v Praze – Historie* 43. 1989 (1991). S. 1–72. [Mit Abb. Dt. Zsfass.:] Die gegenwärtige Volkstracht im Chodenland und ihre Entwicklung im 20. Jahrhundert.
58. **Otázky** sociálního vývoje a jeho národnostních souvislostí (1780–1914). Opava 1991. 131 S. [Sammelband. Dt. Zsfass.:] Die Fragen der sozialen Entwicklung und ihre nationalen Zusammenhänge.
59. **Šmahel**, František: Stärker als der Glaube: Magie, Aberglaube und Zauber in der Epoche des Hussitismus. In: *Bohemia. Zeitschrift für Geschichte und Kultur der böhmischen Länder* 32. 1991. S. 316–337.
60. **Štěpán**, Luďek, Josef Vařeka: Klíč od domova. Lidové stavby vychodních Čech. Hradec Králové 1991. 357 S. [Mit Abb. Engl. und dt. Zsfass.:] Schlüssel zur Heimat. Volksbauten Ostböhmens.
61. **Zuckriegel**, Hans: Südmährische Goldhauben und ihre Verwandten in Niederösterreich und Mähren. Wien 1991. 144 S. [Mit Abb.]

IV. UR- UND FRÜHGESCHICHTE

1. Allgemeines

62. **Archaeology** in Bohemia 1986–1990. Praha 1991. 266 S. [Mit Abb.]
63. **Beneš, Antonín, Olga Kytlicová**: Der Depotfund aus Temešvár. – Die Entwicklung des südböhmischen Armrings am Ausgang der Mittelbronzezeit. In: Památky archeologické 82. 1991. S. 48–93. [Mit Abb. Tsch. Zsfass.:]
64. **Bubeník, Josef**: Slovanské osídlení středního Poohří a jeho přírodní poměry. In: Archeologické rozhledy 43. 1991. S. 120–132. [Mit Abb. Dt. Zsfass.:] Slawische Besiedlung des mittleren Egergebiets und seine Naturbedingungen.
65. **Hašek, Vladimír, Zdeněk Měřinský**: Geofizikální metody v archeologii na Moravě. Brno 1991. 190 S. [Mit Abb. Engl. und dt. Zsfass.:] Geophysikalische Methoden in der Archäologie in Mähren.
66. **Lederer, Hans**: Eine kurze Besiedlungsgeschichte des Thaya-Schwarza-Raumes vom 5. bis 16. Jahrhundert. In: Südmährisches Jahrbuch 40. 1991. S. 43–60. [Mit Abb.]
67. **Nekuda, Vladimír**: Současný stav středověké archeologie na Moravě. In: Archaeologia historica 16. 1991. S. 9–25. [Dt. Zsfass.:] Der gegenwärtige Stand der Archäologie des Mittelalters in Mähren.
68. **Pravěk** a slovanské osídlení Moravy. Sborník k 80. narozeninám Josefa Poulíka. Brno 1990. 430 S. [Mit Abb. Dt. Zsfass., dt. Titel.:] Die vorgeschichtliche Besiedlung Mährens.
69. **Šmíd, Miroslav**: Nové nálezy kultury s moravskou malovanou keramikou na Prostějovsku. In: Archeologické rozhledy 43. 1991. S. 185–204 und 353. [Mit Abb. Dt. Zsfass.:] Neue Befunde der Kultur mit mährischer bemalter Keramik im Prostějover (Prossnitz) Raum.
70. **Smrž, Zdeněk**: Výšinné lokality mladší doby kamenné až raného středověku v severozápadních Čechách. In: Archeologické rozhledy 43. 1991. S. 63–89 und 177–178. [Mit Abb. Dt. Zsfass.:] Höhenlokalitäten in der Zeitspanne von der jüngeren Steinzeit bis zum frühen Mittelalter im nordwestlichen Teil Böhmens.
71. **Waldhauser, Jiří**: Diskussion über die oppidumartige Anlage Úhošť und keltische Besiedlung Nordwestböhmens. In: Památky archeologické 82. 1991. S. 385–404. [Mit Abb.]

2. Einzelne Ausgrabungen

72. **Boháčová, Ivana, Jan Frolík**: Nové archeologické prameny a počátky Pražského hradu. In: Archeologické rozhledy 43. 1991. S. 562–576. [Mit Abb. Dt. Zsfass.:] Neue archäologische Quellen und die Anfänge der Prager Burg.
73. **Kotecký, Drahomír, Zdeněk Smrž**: Pohřebiště bylanské kultury v Polákách, okr. Chomutov. Teil 1. In: Památky archeologické 82. 1991. S. 166–230. [Mit Abb. Dt. Zsfass.:] Bylaner Gräberfeld in Poláky, Kr. Chomutov [Pohlig, Kr. Komotau].
74. **Kovářík, Jan**: Slovanské kostrové pohřebiště v Praze 5 – Motole. Praha 1991. 360 S. [Mit Abb. Dt. Zsfass.:] Das slawische Skelettgräberfeld in Prag 5 – Motol.
75. **Krajčíc, Rudolf**: Archeologický výzkum historického jádra města Soběslavi. In: Husitský Tábor 10. 1991. S. 121–138. [Dt. Zsfass.:] Die archäologische Erforschung des historischen Kerns der Stadt Soběslav [Soběslau], Bezirk Tábor.
76. **Pavlů, Ivan, Jan Rulf u. a.**: Stone industry from the Neolithic site of Bylany. In: Památky archeologické 82. 1991. S. 277–365. [Mit Abb. Tsch. Zsfass.]
77. **Peška, Jaroslav, Jaroslav Tejral**: Bohatý knížecí hrob doby římské u Mušova a jeho vztahy k okolnímu světu. In: Kulturně historické styky jižní Moravy. Mikulovská Symposia 20. Mikulov 1991. S. 171–180. [Mit Abb. Dt. Zsfass.:] Das reiche Fürstengrab aus der römischen Zeit bei Mušov und seine Beziehungen zur Umwelt.

78. **Vlčková**, Jitka: Pohlody, okr. Chomutov. Příspěvek k laténskému osídlení podkrušnohorského regionu. In: Archeologické rozhledy 43. 1991. S. 520–551. [Mit Abb. Dt. Zsfass.:] Pohlody, Bez. Chomutov [Pahlet, Bez. Komotau]. Ein Beitrag zu der laténezeitlichen Besiedlung des Erzgebirgegebietes.

V. GESCHICHTE

1. Allgemeine Darstellungen, Hilfswissenschaften, Historiographie, Quellen

79. **Bartoš**, Josef: Prezentace a využití regionálního historického bádání. In: Z regionální historie a archivnictví. Mikulovská symposia 19. Brno 1990. S. 7–27. [Russ. und dt. Zsfass.:] Die Vermittlung und Ausnutzung der Ergebnisse der Regionalgeschichtsforschung.

80. **Enders**, Julius: Rukopis Zelenohorský a Královédvorský. Praha 1991. 79 S. [Die Grünberger und die Königinnenhofer Handschrift.]

81. **Hrabová**, Libuše: Geschichte der Elbslawen und Prussen im Bilde der humanistischen Historiographie. Praha 1991. 121 S. [Tschech. und russ. Zsfass.]

82. **Huf**, Franz: Cosmas von Prag (1045–1125) und seine Chronik der Böhmen. In: Sudetland 33. 1991. S. 290–301.

83. **Kolár**, Jaroslav: Kodex gigas a otázka jeho sémiotické interpretace. In: Český časopis historický 89. 1991. S. 662–676. [Dt. Zsfass.:] Kodex gigas und das Problem seiner semiotischen Interpretation.

84. **Macek**, Josef: Historická sémantika. In: Český časopis historický 89. 1991. S. 1–30. [Engl. Zsfass.:] Historical Semantics.

85. **Marek**, Jaroslav: Konturen des zeitgenössischen Nachdenkens über die Geschichte. In: Bohemia. Zeitschrift für Geschichte und Kultur der böhmischen Länder 32. 1991. S. 296–315.

86. **Marek**, Jaroslav und Kollektiv: České a československé dějiny. Praha 1991. Bd I. 111 S. Bd II. 119 S. [Mit Abb. Tschechische und tschechoslowakische Geschichte.]

87. **Novák**, Jozef: Štátné znaky v Čechách a na Slovensku dnes aj v minulosti. Bratislava 1990. 166 S. [Mit Abb. Staatswappen in Böhmen und in der Slowakei heute und in der Vergangenheit.]

88. **Polák**, Stanislav: Osobnost T. G. Masaryka. (Zamyšlení nad metodou životopisu.) In: Český časopis historický 89. 1991. S. 760–776. [Dt. Zsfass.:] The personality of Thomas Garrigue Masaryk. (Some thoughts on the method of a biography.)

89. **Slezsko** v dějinách českého státu. Stav a úkoly výzkumu. Práce Slezského ústavu ČSAV v Opavě A. Opava 1991. 309 S. [Engl. und dt. Zsfass.:] Schlesien in der Geschichte des böhmischen Staates. Zustand und Aufgaben der Forschung.

90. **Svoboda**, Zbyšek: Československá státní a vojenská symbolika. Praha 1991. 84 S. [Mit Abb. Dt. Titel: Tschechoslowakische Staats- und Militärsymbolik.]

91. **Třešník**, Dušan: Die tschechische Geschichte und die tschechischen Historiker nach dem 17. November. In: Bohemia. Zeitschrift für Geschichte und Kultur der böhmischen Länder 32. 1991. S. 277–295.

92. **Zemek**, Metoděj: Piaristické dějepisectví v našich zemích se zřetelem k jižní Moravě. In: Kulturně historické styky jižní Moravy. Mikulovská Symposia 20. Mikulov 1991. S. 33–44. [Dt. Zsfass.:] Die piaristische Geschichtsschreibung in unseren Ländern unter besonderer Berücksichtigung Südmährens.

2. Mittelalter und Neuzeit bis 1918

93. **Boubín**, Jaroslav: Vznik panských jednot. In: Mediaevalia Historica Bohemica 1. 1991. S. 217–230. [Dt. Zsfass.:] Die Entstehung der Herrenbünde.

94. **Bůžek**, Václav: Zahraniční trhy a kultura šlechtických dvorů v předbělohorských českých zemích. In: Český časopis historický 89. 1991. S. 677–691. [Dt. Zsfass.:] Die ausländischen Märkte und die Kultur der Adelshöfe im böhmischen Staat der Epoche vor der Schlacht auf dem Weißen Berg.
95. **Hlaváček**, Ivan: Dvě zastavení u vztahu Václava IV. a českých měst. In: Práce Historického ústavu C. Bd. 4. 1991. S. 55–78 [Dt. Zsfass.:] Zwei Sonden in die Beziehungen zwischen Wenzel IV. und den böhmischen Städten.
96. **Hledíková**, Zdeňka: Šlechta a hierarchie v Čechách od druhé poloviny 13. do počátku 15. století. In: Mediaevalia Historica Bohemica 1. 1991. S. 57–87. [Dt. Zsfass.:] Der Adel und die Hierarchie in Böhmen von der zweiten Hälfte des 13. bis zum Beginn des 15. Jahrhunderts.
97. **Iwańczak**, Wojciech: Dwór jako centrum kultury w Czechach Luksemburskich. In: Mediaevalia Historica Bohemica 1. 1991. S. 145–184. [Engl. Zsfass.:] The Court as the Center of Culture in Luxembourg Bohemia.
98. **Kejř**, Jan. O říšském knížectví pražského biskupa. In: Český časopis historický 89. 1991. S. 481–492. [Dt. Zsfass.:] Über das Reichsfürstentum des Prager Bischofs.
99. **Kořalka**, Jiří: Tschechen im Habsburgerreich und in Europa 1815–1914. München 1991. 324 S.
100. **Kumpera**, Jan: Poslední pokus českého pobělohorského exilu o svržení habsburské nadvlády v českých zemích. In: Práce Historického ústavu C. Bd. 4. 1991. S. 327–346. [Dt. Zsfass.:] Der letzte Versuch des tschechischen Exils in der Epoche nach der Schlacht auf dem Weißen Berge, die habsburgische Vorherrschaft in den böhmischen Ländern zu brechen.
101. **Macek**, Josef: Tři ženy krále Vladislava. Praha 1991. 238 S. [Mit Abb. Die drei Frauen König Vladislavs.]
102. **Matušiková**, Lenka: Menší kopiář archivu České koruny. In: Sborník archivních prací 41. 1991. S. 357–416. [Dt. Zsfass.:] Das kleine Kopialbuch des Archives der Böhmischen Krone.
103. **Pánek**, Jaroslav: Města v politickém systému předbělohorského českého státu. In: Práce Historického ústavu C. Bd. 5. 1991. S. 15–39. [Dt. Zsfass.:] Die Städte im politischen System des böhmischen Staates im 16. und am Beginn des 17. Jahrhundert.
104. **Pražák**, Richard: K ohlasu maďarského reformního hnutí u nás v 1. polovině 19. století. In: Časopis Matic moravské 110. 1991. S. 57–69. [Dt. Zsfass.:] Zum Wiederhall der ungarischen Reformbewegung in unseren Ländern in der 1. Hälfte des 19. Jahrhunderts.
105. **Šmerda**, Milan: České země, Uhry a Osmané v letech 1618–1671. In: Časopis Matic moravské 110. 1991. S. 37–56. [Dt. Zsfass.:] Die Böhmisches Länder, Ungarn und die Osmanen in den Jahren 1618–1671.
106. **Štaif**, Jiří: Revoluční léta 1848–1849 a české země. Praha 1990. 194 S. [Engl. Zsfass.:] The revolutionary years 1848/49 and the Czech Lands.
107. **Svataňová**, Stanislava, Jaroslav Šůla, Petr Zimmermann: Válka roku 1866 na Královéhradecku přehledem současníků. Hradec Králové 1991. 151 S. [Mit Abb. Der Krieg 1866 im Gebiet von Königgrätz in der Sicht von Zeitgenossen.]
108. **Třeštík**, Dušan: Václav a Berengar. Politické pozadí postřížin sv. Václava roku 915. In: Český časopis historický 89. 1991. S. 641–661. [Dt. Zsfass.:] Wenzel und Berengar. Die politischen Hintergründe des hl. Wenzel im Jahre 915.
109. **Urban**, Otto: Politik František Palacký. In: Práce Historického ústavu C. Bd. 4. 1991. S. 491–511. [Dt. Zsfass.:] Fr. Palacky – Politiker.
110. **Válka**, Josef: Středověká Morava. Dějiny Moravy. Bd. 1. Brno 1991. 231 S. [Mit Abb. Dt. Zsfass. Das mittelalterliche Mähren. Geschichte Mährens.]
111. **Vaniček**, Vratislav: Předpoklady a formování šlechtické „obce českého království“

(zemské obce.). In: *Mediaevalia Historica Bohemica* 1. 1991. S. 13–55. [Dt. Zsfass.:] Die Voraussetzungen und die Formung der adeligen „Gemeinde des Böhmisches Königreiches“ (Landesgemeinde).

112. **Werstadt**, Jaroslav: *Zápas Františka Ferdinanda o záchranu habsburské monarchie*. Praha 1991. 76 S. [Dt. Zsfass.:] Der Kampf Franz Ferdinands um die Rettung der Habsburgermonarchie.

113. **Žemlička**, Josef: „Politický kalendář“ přemyslovských Čech. In: *Český časopis historický* 89. 1991. S. 31–47. [Dt. Zsfass.:] Der „politische Kalender“ Böhmens in der Přemyslidenepoche.

3. Neuzeit ab 1918, Zeitgeschichte

114. **Břach**, Radko: Die Außenpolitik der Tschechoslowakei zur Zeit der „Regierung der nationalen Verständigung.“ Teil 1: Voraussetzungen. Köln 1991. 28 S. (Berichte des Bundesinstitutes für ostwissenschaftliche und internationale Studien. 17.)

115. **Hanzel**, Vladimír: *Zrychlený tep dějin. Reálné drama o deseti jednáních*. Praha 1991. 500 S. [Mit Abb. Beschleunigter Puls der Geschichte. Reales Drama in zehn Akten.]

116. **Jelínek**, Zdeněk: K problematice atentátu na Reinharda Heydricha. In: *Historie a vojenství* 40,2. 1991. S. 65–101. [Engl. Zsfass.:] Some Problems Related to the Assassination of Reinhard Heydrich.

117. **Klímeck**, Antonín: Beneš a Štefánik. In: *Sborník k dějinám 19. a 20. století* 12. 1991. S. 35–66. [Engl. Zsfass.:] Beneš and Štefánik.

118. **Mouliš**, Vladislav, Jaroslav Valenta, Jiří P. Vykoukal: *Vznik, krize a rozpad sovětského bloku v Evropě 1944–1989*. Ostrava 1991. 372 S. [Entstehung, Krise und Zerfall des Sowjetblockes in Europa 1944–1989.]

119. **Olivová**, Věra: *Československé dějiny 1914–1939*. Praha 1991. Bd. I. 203 S. Bd. II. S. 203–401 [Die tschechoslowakische Geschichte 1914–1939.]

120. **Peroutka**, Ferdinand: *Budování státu*. Praha 1991. Bd 1. 1918–1919. 452 S. Bd 2. 1919. S. 453–877. [Die Errichtung des Staates.]

121. **Podiven** [Petr Pithart, Petr Příhoda, Milan Otáhal]: *Češi v dějinách nové doby*. Praha 1991. 690 S. [Die Tschechen in der Geschichte der neuen Zeit.]

122. **Politický systém a státní politika v prvních letech existence československé republiky 1918–1923**. Praha 1990. 345 S. (Práce Historického ústavu C 1). [Politisches System und staatliche Politik in den ersten Jahren des Bestehens der Tschechoslowakischen Republik 1918–1923.]

123. **Skilling**, Gordon E. [Hrsg.]: *Czechoslovakia 1918–1988. Seventy Years of Independence*. Oxford 1991. 232 S.

124. **Sládek**, Oldřich: *Ve znamení smrtihlava. Nacistický protipartyzánský aparát v letech 1944–1945*. Praha 1991. 395 S. [Mit Abb. Im Zeichen des Totenkopfes. Der nazi-stische Apparat gegen Partisanen in den Jahren 1944–1945.]

125. **Staněk**, Tomáš: *Odsun Němců z Československa 1945–1947*. Praha 1991. 536 S. [Mit Abb. Dt. Zsfass.:] Die Aussiedlung der Deutschen aus der Tschechoslowakei 1945–1947.

126. **White**, Lewis M. [Hrsg.]: *On All Fronts. Czechoslovakia in World War II*. Teil 1. New York 1991. 296 S. [Mit Abb.]

4. Ortsgeschichte

127. **Měřinský**, Zdeněk: 900 let historické zprávy o Brně. In: *Vlastivědný věstník Moravy* 43. 1991. S. 281–291. [Mit Abb. Dt. Zsfass.:] 900 Jahre seit dem ersten Bericht über **Brünn**.

128. Komňa, J. A. Komenskému. Brno 1991. 203 S. [Mit Abb.] (Vlastivědná knihovna moravská 70.) [**Komnía** dem J. A. Comenius.]
129. Krška, Ivan: Archiv města Lipníka nad Bečvou. In: Sborník archivních prací 41. 1991. S. 1–112. [Mit Abb. Dt. Zsfass.:] Archiv der Stadt Lipník nad Bečvou [**Leipnik**].
130. Bláhová, Marie: Olomouc v české historiografii přemyslovského období. In: Historická Olomouc a její současné problémy 8. 1990. S. 73–90. (**Olmütz** in der böhmischen Historiographie zur Zeit der Přemysliden.)
131. Jungmann, Jan, Kateřina Bečková: Ende der **Prager** Judenstadt. Prag 1991. 30 S. [Mit Abb.]
132. Pařík, Arno, Leo Pavlát, Jiří Fišer: Židovská Praha. Praha 1991. 96 S. [Mit Abb. Engl. und dt. Zsfass. Das jüdische **Prag**.]
133. Smolová, Věra: Rada Starého Města pražského v letech 1650–1715. In: Pražský sborník historický 24. 1991. S. 5–37. [Mit Tab. Dt. Zsfass.:] Der Rat der **Prager** Altstadt in den Jahren 1650–1715.
134. **Schlaggenwald** einst kaiserlich freie Bergstadt im Egerland. Hausham 1991. 463 S. [Mit Abb.]

5. Genealogie, Personenkunde

135. **Dejmek**, Jindřich: Děpoltici. K mocenskému postavení a osudům jedné vedlejší větve Přemyslovců. In: Mediaevalia Historica Bohemica 1. 1991. S. 89–144. [Dt. Zsfass.:] Die Theobalden. Zur Machtstellung und den Geschicken eines Nebenzweiges der Přemysliden.
136. **Kadlec**, Vladimír: Podivné konce našich prezidentů. Hradec Králové 1991. 327 S. [Mit Abb. Das sonderbare Ende unserer Präsidenten.]
137. **Lobkowicz**, František: Zlaté Rouno v Čechách/Zemích Českých/. Praha 1991. 280 S. [Mit Abb. Der Orden vom Goldenen Vlies in Böhmen.]
138. **Velímský**, Tomáš: Příspěvek k dějinám patriciátu v českých městech 13.–14. století. In: Český časopis historický 89. 1991. S. 321–335. [Dt. Zsfass.:] Beitrag zur Geschichte der Patrizierschicht in den böhmischen Städten im 13.–14. Jh.
139. **Whipple**, Tim D. [Hrsg.]: After the Velvet Revolution. Václav Havel and the New Leaders of Czechoslovakia Speak Out. New York 1991. 328 S. [Mit Abb.]

6. Biographien

140. Havlíček, František: Eduard **Beneš**. Člověk, sociolog, politik. Praha 1991. 191 S. [Mit Abb. Eduard Beneš. Mensch, Soziologe, Politiker.]
141. Pánek, Jaroslav: **Comenius**. Lehrer der Nationen. Košice, Prag 1991. 107 S. [Mit Abb. Dt. Ausgabe.]
142. Döge, Klaus: **Dvořák**. Leben, Werk, Dokumente. München 1991. 472 S. [Mit Abb.]
143. Leonardy, Robert [Hrsg.]: Antonín **Dvořák**. Lebach 1991. 311 S. [Mit Abb.]
144. Urban, Otto: František Josef I. Praha 1991. 318 S. [Mit Abb. **Franz Josef I.**]
145. Marek, Jaroslav: Jaroslav **Goll**. Praha 1991. 354 S. [Mit Abb.]
146. Kriseová, Eda: Václav **Havel**. Životopis. Brno 1991. 175 S. [Mit Abb. Dt. Übersetzung: Václav Havel. Dichter und Präsident. Die autorisierte Biografie. Berlin 1991. 278 S. Mit Abb.]
147. Simmons, Michael: The Reluctant President. A Political Life of Vaclav **Havel**. London 1991. 229 S. [Mit Abb.]
148. Morava, Jiří: C. k. disident Karl Havlíček. Praha 1991. 312 S. [Mit Abb. K. und k. Dissident Karel **Havlíček**.]
149. Ravik, Slavomír: Karel Havlíček Borovský. Portrét bojovníka. Praha 1991. 152 S. [Mit Abb. Karel **Havlíček** Borovský. Porträt eines Kämpfers.]

150. Ivanov, Miroslav: Justiční vražda aneb smrt Milady Horákové. Praha 1991. 299 S. [Mit Abb. Justizmord oder der Tod der Milada **Horáková**.]
151. Karl, Frederick: Franz **Kafka**. Representative Man. New York 1991. 810 S. [Mit Abb.]
152. Haubelt, Josef: Geolog Radim **Kettner**. Praha 1991. 103 S. [Mit Abb. Engl. Zsfass.:] The geologist Radim Kettner.
153. Dejmek, Jindřich: Kamil **Krofta** a jeho působení v Zemském archivu. In: Sborník archivních prací 41. 1991. S. 249–356. [Dt. Zsfass.:] Kamil Krofta und seine Tätigkeit in dem Landesarchiv.
154. Pešat, Zdeněk: Jaroslav **Seifert**. Praha 1991. 238 S. [Mit Abb.]
155. Vrabc, Václav: Vybočil z řady. Medailón Josefa Smrkovského a doby, v níž žil. Praha 1991. 189 S. [Mit Abb. Er wich von der Linie ab. Medaillon von Josef **Smrkovský** und der Zeit in der er lebte.]

VI. RECHT, STAAT, WIRTSCHAFT

1. Politik, Recht, Staat

156. **Bednářová**, Věra: České ženské hnutí do roku 1948. In: Český časopis historický 89. 1991. S. 232–245. (Dt. Zsfass.:] Die tschechische Frauenbewegung bis zum Jahre 1948.
157. **Bohata**, Petr: Vergangheitsbewältigung in der Tschechoslowakei. In: Jahrbuch für Ostrecht 32. 1991. S. 325–344.
158. **Břach**, Radko: Die Außenpolitik der Tschechoslowakei zur Zeit der „Regierung der nationalen Verständigung“. Teil III: Die Tschechoslowakei und Deutschland. Köln 1991. 31 S. (Berichte des Bundesinstituts für ostwissenschaftliche und internationale Studien. 36.)
159. **Dienstbier**, Jiří: Träumen von Europa. Berlin 1991. 185 S.
160. **Francek**, Jindřich: Hrdelní soudnictví v Čechách v 16.–18. století. In: Práce Historického ústavu C. Bd. 5. 1991. S. 41–61. [Dt. Zsfass.:] Die Halsgerichtsbarkeit in Böhmen vom 16. bis zum 18. Jahrhundert.
161. **Frolík**, Jan: Nástin organizačního vývoje státobezpečnostních složek Sboru národní bezpečnosti v letech 1948–1989. In: Sborník archivních prací 41. 1991. S. 447–510. [Dt. Zsfass.:] Abriss der Organisationsentwicklung der Staatssicherheitsgliederungen des Korps der Nationalen Sicherheit in den Jahren 1948–1989.
162. **Hejzlar**, Zdeněk: Praha ve stínu Stalina a Brežněva. Vznik a porážka reformního komunismu v Československu. Praha 1991. 199 S. [Prag im Schatten Stalins und Breschnews. Entstehung und Untergang des Reformkommunismus in der Tschechoslowakei.]
163. **Hlaváček**, Ivan: Odras a obraz husitství v úředních písemnostech v českém státě. In: Husitský Tábor 10. 1991. S. 139–155. [Dt. Zsfass.:] Das Bild und Abbild des Hussitismus im Geschäftsschriftgut im böhmischen Staat.
164. **Jurok**, Jiří: Šlechtické zemské úřady a rodová majetková moc v předbělohorských Čechách a na Moravě (1526–1620). In: Časopis Maticе moravské 110. 1991. S. 239–252. [Dt. Zsfass.:] Die adeligen Landesbehörden und die Vermögensmacht des Geschlechtsadels in Böhmen und Mähren vor Bílá Hora [Schlacht am Weißen Berg] (1526–1620).
165. **Kusák**, Alexej: Stalin. Horror XX. století. Praha 1991. 157 S. [Stalin. Horror des 20. Jahrhunderts.]
166. **Mechýř**, Jan: Slovensko v Československu. Slovensko-české vztahy 1918–1991. Praha 1991. 123 S. [Die Slowakei in der Tschechoslowakei. Slowakisch-tschechische Beziehungen 1918–1991.]

167. **Mlynář**, Zdeněk: Krize v sovětských systémech od Stalina ke Gorbačovovi. Praha 1991. 105 S. [Die Krise in den sowjetischen Systemen von Stalin bis Gorbatschow.]
168. **Paris**, Miloš: Fakta ze zákulisí. Praha 1968 – Moskva 1991. Praha 1991. 80 S. [Fakten aus dem Hintergrund. Prag 1968 – Moskau 1991.]
169. **Pěchota**, Vratislav: Czechoslovak Constitutionalism. In: Czechoslovak and Central European Journal 10,1. 1991. S. 1–19.
170. **Šamalík**, František: Právní stát kontra stalinismus. Praha 1991. 89 S. [Rechtsstaat kontra Stalinismus.]
171. **Slapnicka**, Helmut: Das tschechoslowakische Verfassungsprovisorium. In: Osteuropa Recht 37. 1991. S. 257–285.
172. **Slezsko** v československo-polských vztazích 1918–1947. Opava 1991. 73 S. [Schlesien in den tschechoslowakisch-polnischen Beziehungen 1918–1947.]
173. **Spěváček**, Jiří: Řešení mocenského problému české šlechty v návrhu zákonníka Maiestas Carolina. In: Mediaevalia Historica Bohemica 1. 1991. S. 185–203. [Dt. Zsfass.:] Die Lösung des Problems der Macht des böhmischen Adels im Entwurf des Gesetzbuches Maiestas Carolina.
174. **Srholec**, Anton: Svetlo zhlbín Jáchymovských lágrův. Bratislava 1991. 156 S. [Licht aus den Tiefen der Joachimstaler Lager.]
175. **Statistické údaje**, které jsme nesměli znát. Praha 1990. 95 S. [Mit Tab. Statistische Angaben, die wir nicht kennen durften.]

2. Parteien, Verbände

176. **Bil'ak**, Vasil: Paměti Vasil Bil'aka. Unikátní svědectví ze zákulisí KSČ. Praha 1991. Bd. 1. 146 S. Bd. 2. 198 S. [Mit Abb. Memoiren des Vasil Bil'ak. Unikates Zeugnis aus dem Hintergrund der KPČ.]
177. **Dvořáková**, Zora: T. G. Masaryk, Sokol a dnešek. Praha 1991. 90 S. [T. G. Masaryk, der Sokol und die Gegenwart.]
178. **Luh**, Andreas: Die Deutsche Nationalsozialistische Arbeiterpartei im Sudetenland: völkische Arbeiterpartei und faschistische Bewegung. In: Bohemia. Zeitschrift für Geschichte und Kultur der böhmischen Länder 32. 1991. S. 23–38.
179. **Moravcová**, Dagmar: Velkoněmečtí liberálové ve frankfurtském parlamentu 1848–1849. In: Český časopis historický 89. 1991. S. 726–759. [Dt. Zsfass.:] Die großdeutschen Liberalen im Frankfurter Parlament 1848–1849.
180. **Picek**, Jan: Svědomí komunistů. Praha 1991. 97 S. [Das Gewissen der Kommunisten.]
181. **Solař**, Josef: K sociologii politických stran. In: Sborník prací filozofické fakulty Brněnské univerzity G 33. 1990. Řada sociálněvědná. S. 7–14. [Dt. Zsfass.:] Zur Soziologie der politischen Parteien.
182. **Trapl**, Miloš: Politický katolicismus a Československá strana lidová v Československu v letech 1918–1938. Praha 1990. 170 S. [Engl., russ. und dt. Zsfass.:] Der politische Katholizismus und die Tschechoslowakische Volkspartei in der Tschechoslowakei 1918–1938.

3. Wirtschaft

183. **Čížovský**, Milan: Vědeckotechnický rozvoj a vnější ekonomické vztahy čs. ekonomiky (systém, prognóza, řízení). Praha 1991. 133 S. (Studie ČSAV. 2. 91.) [Engl. Zsfass. Die wissenschaftlich-technische Entwicklung und die inneren ökonomischen Beziehungen der tschechoslowakischen Wirtschaft. System, Prognose, Lösung.]
184. **Jirásek**, Zdeněk: Hospodářský vývoj průmyslových oblastí Čech v letech 1954–1955. In: Slezský sborník 89. 1991. S. 1–16. [Mit Tab. Dt. Zsfass.:] Die wirtschaftliche Entwicklung der böhmischen Industriegebiete in den Jahren 1954–1955.

185. **Kavka**, František: Správci financí Karla IV. Příspěvek k dějinám české královské komory. In: Numismatické listy 46. 1991. S. 138–150. [Dt. Zsfass.:] Die Finanzverweser Karls IV. (Beitrag zur Geschichte der böhmischen Königskammer).
186. **Klaus**, Václav: Ekonomická věda a ekonomická reforma (statě, eseje). Praha 1991. 230 S. [Ökonomische Wissenschaft und ökonomische Reform (Artikel, Essays).]
187. **Pelikán**, Jan: Hospodářská spolupráce Československa s Jugoslavií v letech 1945–1949. Praha 1990. 141 S. [Russ. und engl. Zsfass.:] The economic co-operation of Czechoslovakia and Jugoslavia from 1945–1949.
188. **Polívka**, Miloslav: Šlechtic jako podnikatel v pozdně středověkých Čechách. In: Práce Historického ústavu C. Bd. 4. 1991. S. 95–111. [Dt. Zsfass.:] Böhmisches Adelige als Unternehmer im Spätmittelalter.

4. Agrarwesen

189. **Fišer**, Zdeněk: František Skopalík a počátky Hospodářské jednoty záhlinicko-kvasické. In: Časopis Matice moravské 110. 1991. S. 253–270. [Dt. Titel:] František Skopalík und die Anfänge der Landwirtschaftlichen Einheit in Zahlenitz und Kwasitz.
190. **Jeleček**, Leoš: Některé ekologické souvislosti vývoje zemědělské krajiny a zemědělství v českých zemích. In: Český časopis historický 89. 1991. S. 375–394. [Engl. Zsfass.:] Some ecological consequences of the development of agricultural landscapes and agriculture in the Czech lands.
191. **Nejedlá**, Oldřiška: K velikostní struktuře zemědělských závodů v průmyslových oblastech českých zemí v první třetině 20. století. In: K hospodářským a sociálním dějinám 19. a 20. století II. Práce Slezského ústavu ČSAV v Opavě B. Opava 1991. S. 166–232. [Mit Tab. Dt. Zsfass. S. 239–240:] Zur Größenstruktur der landwirtschaftlichen Betriebe in den Industriegebieten der Böhmisches Länder im ersten Drittel des 20. Jahrhunderts.
192. **Novotný**, Gustav: Lesní hospodářství v českých zemích v letech 1938–1945. In: Sborník k dějinám 19. a 20. století 12. 1991. S. 105–120. [Dt. Zsfass.:] Die Forstwirtschaft in den böhmischen Ländern von 1938 bis 1945.

5. Gewerbe, Industrie

193. **Apfelthaler**, Franz, Hans Leo Sittauer, Gerhard M. Janka: Glaserzeugung im Kreis Mies vor 1945. In: Jahrbuch Mies-Pilsen 1. 1991. S. 5–30. [Mit Abb.]
194. **Beinhauerová**, Anna: K problematice pracovních sil a jejich zdrojů ve vybraných odvětvích lehkého průmyslu českých zemí v letech 1949–1960. In: K hospodářským a sociálním dějinám 19. a 20. století II. Práce Slezského ústavu ČSAV v Opavě B. Opava 1991. S. 143–165. [Dt. Zsfass. S. 237–239:] Zur Problematik der Arbeitskräfte und deren Quellen in ausgewählten Zweigen der Leichtindustrie der Böhmisches Länder in den Jahren 1949–1960.
195. **Janák**, Jan: K počátkům židovské podnikatelské aktivity ve vlnářství (továrna na jemná sukna v Telči 1807–1861). In: Časopis Matice moravské 110. 1991. S. 71–102. [Dt. Zsfass.:] Über die Anfänge der jüdischen Unternehmer-Aktivität in der Wollenindustrie. Die Feintuchfabrik in Telč (Teltsch) 1807–1861.
196. **Machačová**, Jana, Jiří Matějček: Nástin vývoje textilní výroby v českých zemích v období 1781–1848. Teil 1. Opava 1991. 203 S. [Zuzüglich Anmerkungs- und Tabellentheil. Dt. Titel:] Abriß der Geschichte der Textilindustrie in den Böhmisches Ländern 1781–1848.
197. **Pavelčíková**, Nina: Vývoj pracovních sil v železářském průmyslu na území protektorátu v letech 1938–1945. In: K hospodářským a sociálním dějinám 19. a 20. století.

II. Práce Slezského ústavu ČSAV v Opavě B. Opava 1991. S. 63–142. [Mit Tab. Dt. Zsfass. S. 235–237:] Die Entwicklung der Arbeitskräfte in der Eisenindustrie auf dem Gebiete des Protektorates Böhmen und Mähren in den Jahren 1938–1945.

198. **Sommer, Karel**: Železářský a strojírenský průmysl na Kladensku v meziválečném období. In: K hospodářským a sociálním dějinám 19. a 20. století II. Práce Slezského ústavu ČSAV v Opavě B. Opava 1991. S. 5–62. [Mit Tab. Dt. Zsfass. S. 233–235:] Die Eisen- und Maschinenbauindustrie im Gebiete von Kladno in der Zeit zwischen den beiden Weltkriegen.

6. Handel, Verkehr

199. **Borská-Urbánková, Milena**: Hlášení cen obilí pro vojenské účely z let 1725–1763. In: Sborník archivních prací 41. 1991. S. 171–247. [Dt. Zsfass.:] Meldung der Getreidepreise für Militärzwecke aus den Jahren 1725–1763.

200. **Bufe, Siegfried, Heribert Schröpfer**: Eisenbahnen im Sudetenland. Eggenham 1991. 243 S. [Mit Abb.]

201. **Jakubec, Ivan**: Vývoj československých a německých drah 1929–1937. Praha 1991. 158 S. [Mit Abb. Dt. Zsfass.:] Die Entwicklung der tschechoslowakischen und deutschen Eisenbahnen 1929–1937.

202. **Krejčířík, Mojmír**: Po stopách našich železnic. Praha 1991. 279 S. [Mit Abb. Auf den Spuren unserer Eisenbahnen.]

VII. KIRCHEN- UND RELIGIONSGESCHICHTE

203. **Charouz, Jindřich Zdeněk**: Biskup – Vyznavač. Josef Karel Matocha 1888–1961. Olomouc 1991. 275 S. [Mit Abb. Bischof – Bekenner. Josef Karel Matocha 1888–1961.]

204. **Charvátová, Kateřina**: Ženská větev cisterckého řádu v Čechách a na Moravě. 13.–15. století. In: Mediaevalia Historica Bohemica 1. 1991. S. 297–315. [Dt. Zsfass.:] Der Frauenzweig des Zisterzienserordens in Böhmen und Mähren. 13.–15. Jahrhundert.

205. **Čornejová, Ivana**: Jezuité v Čechách. In: Práce Historického ústavu C. Bd. 4. 1991. S. 347–365. [Dt. Zsfass.:] Die Jesuiten in Böhmen.

206. **Dubovičský, Ivan**: Tradice českého protestantismu. Kostnická jednota a její snahy o česko-slovenské sblížení. In: Studia ethnographica 6. 1991. S. 57–70. [Russ. und Dt. Zsfass.:] Die Tradition des tschechischen Protestantismus. Die Konstanzer Unität und ihre Bemühungen um die tschecho-slowakische Annäherung.

207. **Jirásko, Luděk**: Geistliche Orden und Kongregationen in den böhmischen Kronländern. Prag 1991. 171 S. [Mit Abb.]

208. **Kadlec, Jaroslav**: Katoličtí exulanti čeští doby husitské. Praha 1990. 79 S. [Tschechische katholische Exulanten der Hussitenzeit.]

209. **Polívka, Miloslav**: Šlechta a reformátoři. K vzájemným vztahům české šlechty a ideologů husitství před rokem 1419. In: Mediaevalia Historica Bohemica 1. 1991. S. 231–255. [Dt. Zsfass.:] Der Adel und die Reformatoren. Zu den gegenseitigen Beziehungen zwischen dem böhmischen Adel und den Ideologen des Hussitentums vor dem Jahre 1419.

210. **Provazník, Adolf**: Iroskotské misie a Slované na Moravě. In: Vlastivědný věstník Moravy 43. 1991. S. 292–303. [Mit Abb. Engl. Zsfass.:] Iro-Scottish missions and the Slaves in Moravia.

211. **Rejchrtová, Noemi**: Města jako středisko náboženského života. In: Práce Historického ústavu C. Bd. 5. 1991. S. 163–173. [Dt. Zsfass.:] Die Stadt als Zentrum religiösen Lebens.

212. **Sborník příspěvků k 555 výročí vyhlášení basilejských kompaktát v Jihlavě**. Brno

1991. 103 S. [Mit Abb. Jeweils engl. und dt. Zsfass. Sammelband von Beiträgen zum 555 Jahrestag der Verkündigung der Baseler Kompaktaten in Iglau.]

213. **Skřivánek**, Milan: K náboženským dějinám východočeského města v 15. až 18. století. In: Práce Historického ústavu C. Bd. 5. 1991. S. 175–195. [Dt. Zsfass.:] Zur Religionsgeschichte einer ostböhmisches Stadt vom 15. bis zum 18. Jahrhundert.

VIII. SPRACHE, LITERATUR

1. Sprache, Ortsnamenskunde

214. **Čejka**, Mirek, Dušan Šlosar, Jana Nechutová: Gramatika česká Jana Blahoslava. Brno 1991. 428 S. [Die tschechische Grammatik des Jan Blahoslav.]

215. **Cliff**, Angela: Die Brüner Magdeburger Wicbilde Handschrift. Versuch einer sprachlichen Analyse. In: Sborník prací filozfické fakulty Brněnské univerzity. Řada K 12. Ročník 39. 1991. S. 65–80.

216. **Macek**, Josef: K sémantice středověkého domu a jeho vnitřního členění. In: Husitský Tábor 10. 1991. S. 47–66. [Dt. Zsfass.:] Zur Semantik des mittelalterlichen Hauses und seiner inneren Gliederung.

217. **Masařík**, Zdeněk: Zur Sprache der mittelhochdeutschen Dalimilchronik. In: Sborník prací filozfické fakulty Brněnské univerzity. Řada K 12. Ročník 39. 1991. S. 51–64.

218. **Skutil**, Jan: Jméno Olomouc v pramenech 10.–13. století a jeho toponomastický výklad. In: Historická Olomouc a její současné problémy 8. 1990. S. 7–17. [Der Name Olmütz in den Quellen des 10.–13. Jahrhunderts und seine toponomastische Auslegung.]

2. Literatur

219. **Born**, Jürgen: Deutschsprachige Literatur Prags und der böhmischen Länder 1900–1925. Chronologische Übersicht und Bibliographie. München 1991. 227 S.

220. **Brabec**, Jiří u. a.: Slovník zakázaných autorů 1948–1980. Praha 1991. 541 S. [Lexikon der verbotenen Autoren 1948–1980.]

221. **Burian**, Václav: Česká a slovenská literatura v exilu a samizdatu. Olomouc 1991. 166 S. [Tschechische und slowakische Literatur im Exil und im Samisdat.]

222. **Havel**, Václav: Angst vor der Freiheit. Reden des Staatspräsidenten. Hamburg 1991. 190 S.

223. **Hobland**, Wolfgang: Der Naturalismus in der tschechischen Literatur. München 1991. 177 S. (Marburger Abhandlungen zu Geschichte und Kultur Osteuropas. 29)

224. **Hořec**, Jaromír [Hrsg.]: Na střepech volnosti. Almanach umlčené české poezie. Praha 1991. 327 S. [Mit Abb. Auf den Scherben der Freiheit. Almanach der totgeschwiegenen tschechischen Poesie.]

225. **Jähn**, Karl-Heinz u. a.: Kavárny & spol. Pražské literární kavárny a hospody. Praha 1990. 279 S. [Mit Abb. Kaffeehäuser & Co. Prager literarische Kaffeehäuser und Gaststätten.]

226. **Kantůrková**, Eva: Jan Hus. Příspěvek k národní identitě. Praha 1991. 466 S. [Johannes Hus. Ein Beitrag zur nationalen Identität.]

227. **Křepinská**, Margita, Stanislava Tuháčková, Nataša Glazková: Karel Čapek. Bibliografie díla a literatury o životě a díle. 4 Bände [durchlaufend paginiert]. Praha 1991. 902 S. [Mit Abb. Karel Čapek. Bibliographie des Werkes und der Literatur über Leben und Werk.]

228. **Pechar**, Jiří: Čtanka exilové a samizdatové literatury I. Praha 1991. 301 S. [Lesebuch der Exil- und Samisdat-Literatur I.]

229. **Prager** deutschsprachige Literatur zur Zeit Kafkas. Wien 1991. 112 S. (Schriftenreihe der Franz Kafka-Gesellschaft. 4.)
230. **Schamschula**, Walter [Hrsg.]: An Anthology of Czech Literature. 1st Period: From the Beginnings until 1410. Frankfurt 1991. 255 S.
231. **Václavek**, Ludvík E.: Stati o německé literatuře, vzniklé v českých zemích. Olomouc 1991. 225 S. [Mit Abb. Aufsätze über deutsche Literatur, die in den böhmischen Ländern entstand.]

3. Pressewesen

232. **Kučera**, Martin: Nezávislá pokroková skupina Rašínovy revue Slovo (1901–1905). In: Sborník k dějinám 19. a 20. století 12. 1991. S. 7–33. [Dt. Zsfass.:] Die unabhängige fortschrittlich Gruppenrevue A. Rašins „Slovo“.
233. **Machann**, Clinton, James W. Mendl: Czech Voices. Stories from Texas in the American National Calendar. College Station, Tex. 1991. 147 S. [Mit Abb.]
234. **Peroutka**, Ferdinand: O věcech obecných. Výbor z politické publicistiky. Praha 1991. Bd. 1. 424 S. Bd. 2. S. 425–684. [Über allgemeine Angelegenheiten. Auswahl politischer Publizistik.]
235. **Šimeček**, Zdeněk: Proměny novinářství v českých zemích a Rosenmüllerovy noviny (1719–1727). In: Český časopis historický 89. 1991. S. 48–64. [Dt. Zsfass.:] Die Wandlungen des Journalismus in den böhmischen Ländern und die Rosenmüllerische Zeitung (1719–1727).
236. **Špét**, Jiří: Kapitola z dějin Českého časopisu historického. In: Český časopis historický 89. 1991. S. 714–725. [Dt. Zsfass.:] Das Kapitel aus der Geschichte ČCH.

IX. GEISTIGES UND KULTURELLES LEBEN

1. Kulturgeschichte

237. **Bayerová**, Marie: K filozofii Ladislava Riegra. In: Sborník prací filozofické fakulty Brněnské univerzity B 38. 1990. Řada filosofická. S. 7–22. [Zur Philosophie von Ladislav Rieger.]
238. **Bělina**, Pavel: František Hebenstreit ze Streitenfeldu (1747–1795). Josefínista, utopista, rebel. In: Český časopis historický 89. 1991. S. 356–374. [Dt. Zsfass.:] Franz Hebenstreit von Streitenfeld (1747–1795). Josefínist, Utopist, Rebell.
239. **Blecking**, Diethelm: [Hrsg.]: Die slawische Sokolbewegung. Beiträge zur Geschichte von Sport und Nationalismus in Osteuropa. Dortmund 1991. 255 S.
240. **Hlobil**, Ivo: Morava a uherská (italská) renaissance za Matyáše Korvína. In: Časopis Matice moravské 110. 1991. S. 325–338. [Dt. Zsfass.:] Mähren und die ungarische (italienische) Renaissance unter dem Mathias Corvinus.
241. **Hojda**, Zdeněk: Kultura pobělohorských měst. In: Práce Historického ústavu C. Bd. 5. 1991. S. 215–226. [Dt. Zsfass.:] Zur Kulturentwicklung böhmischer Städte nach 1620.
242. **Macek**, Josef: Pojem času v jagellonském věku. In: Práce Historického ústavu C. Bd. 4. 1991. S. 137–160. [Dt. Zsfass.:] Der Zeitbegriff im Jagellonenzeitalter.
243. **Macůrek**, Josef: Z minulosti moravského Valašska v 70.–80. letech 19. století (Daniel Sloboda) In: Časopis Matice moravské 110. 1991. S. 271–295 [Dt. Zsfass.:] Aus der Vergangenheit der mährischen Walachei in den 70.–80. Jahren des 19. Jahrhunderts (Daniel Sloboda).
244. **Mikulec**, Jiří: Obraz poddaného venkovského obyvatelstva v české barokní homiletice. In: Práce Historického ústavu C. Bd. 4. 1991. S. 367–384. [Dt. Zsfass.:] Das Bild der untertänigen Landbevölkerung in der barocken Homiletik Böhmens.

245. **Pánek**, Jaroslav: Reisende aus Böhmen im Europa der Renaissance. In: *Bohemia. Zeitschrift für Geschichte und Kultur der böhmischen Länder* 32. 1991. S. 338–367.
246. **Pešek**, Jiří: Pražská univerzita, městské latinské školy a měšťanské elity předbělohorských Čech (1570–1620). In: *Český časopis historický* 89. 1991. S. 336–355. [Mit Abb. Dt. Zsfass.:] Prager Universität, lateinische Schulen und bürgerliche Eliten in Böhmen 1570–1620.
247. **Plaschka**, Richard Georg: Zrada, vzpoura a naše historické vědomí. In: *Český časopis historický* 89. 1991. S. 777–786. [Dt. Zsfass.:] Verrat, Aufruhr und unser historisches Bewußtsein.
248. **Rybár**, Ctibor: *Das jüdische Prag*. Prag 1991. 328 S. [Mit Abb.]

2. Erziehung, Bildung und Wissenschaft

249. **Hauer**, Milan: Josef Pekař. Interpreter of Czech History. In: *Czechoslovak and Central European Journal* 10,1. 1991. S. 13–35.
250. **Kadeřábek**, Rudolf: In Prag war er glücklich. W.A. Mozart. Praha 1991. 84 S. [Mit Abb.]
251. **Klabouch**, Jiří: Právní věda v České akademii (1891–1952). In: *Právník* 130. 1991. S. 865–878. [Die Rechtswissenschaft in der Tschechischen Akademie 1891–1952.]
252. **Kulka**, Otto D.: Comenius and Maharal. The Historical Background of the Parallels in their Teachings. In: *Judaica Bohemiae* 27. 1991. S. 17–30.
253. **Lenderová**, Milena: Turnovská městská škola v letech 1772–1870. In: *Z Českého ráje a podkrkonoší* 4. 1991. S. 19–31. [Die Turnauer Städtische Schule in den Jahren 1772–1870.]
254. **Marek**, Jaroslav: Jan Patočka o dějinách a dějepisectví. In: *Český časopis historický* 89. 1991. S. 198–218. Jan Patočka on history and historiography.
255. **Němec**, Petr: Úloha školství při germanizaci českého národa v období okupace. In: *Sborník k dějinám 19. a 20. století* 12. 1991. S. 67–90. [Dt. Zsfass.:] Die Aufgabe des Schulwesens bei der Germanisierung des tschechischen Volkes.
256. **Šisler**, Stanislav: Vznik a formování nacistického „slovanského badání“ v letech 1940–1943. In: *Český lid* 78. 1991. S. 261–271. [Dt. Zsfass.:] Entstehung und Formierung der nazistischen „slawischen Forschung“ in Prag in den Jahren 1940–1943.
257. **Štaif**, Jiří: Konceptualizace českých dějin Františka Palackého. In: *Český časopis historický* 89. 1991. S. 161–184. [Dt. Zsfass.:] Die Konzeptualisierung der böhmischen Geschichte bei František Palacký.

3. Kunst und Kunstgewerbe

258. **Bauer**, Jaroslav, Josef Klimeš, Jiří Kopřiva: *Crystals from the St. Vitus Treasury*. Prague 1991. 53 S. [Mit Abb.]
259. **Červinková**, Blanka u. a.: Antonín Dvořák. Bibliografický katalog. Praha 1991. 187 S. [Engl. Titel:] Antonín Dvořák. Bibliographical catalogue.
260. **Grolich**, Vratislav: *Blanenská umělecká litina*. Brno 1991. 141 S. [Mit Abb. Russ., dt. und engl. Zsfass. Kunstgüsse aus Blansko. Ausstellungskatalog.]
261. **Fučíková**, Eliška, Beket Bukovinská, Ivan Muchka: *Umění na dvoře Rudolfa II.* Praha 1991. 255 S. [Mit Abb. Die Kunst am Hofe Rudolfs II.]
262. **Kroutvor**, Josef: *Poselství ulice. Z dějin plakátu a proměn doby*. Praha 1991. 163 S. [Mit Abb. Engl., frz. und dt. Zsfass.:] Die Botschaft der Straße.
263. **Merhautová**, Anežka: Relikviář sv. Kříže ze Svatovítského pokladu. In: *Umění* 39. 1991. S. 193–213. [Mit Abb. Dt. Zsfass.:] Die Kreuz- und Reliquientafel aus dem Domschatz.

264. **Zrůbek**, Rudolf: Řezbáři a výrobci hraček z orlických hor. In: *Český lid* 78. 1991. S. 278–286. [Mit Abb. Dt. Zsfass.:] Die Schnitzer und Spielwarenerzeuger aus dem Adlergebirge.

4. Architektur und Baudenkmäler

265. **Bašcová**, Olga, Ladislav Neubert: *Pražské zahrady*. Praha 1991. 247 S. [Mit Abb. Engl., russ. und dt. Zsfass.:] Prager Gärten.

266. **Chotěbor**, Petr: K architektonické podobě českých tvrzí v období renesance a manýrismus. In: *Umění* 39. 1991. S. 101–113. [Mit Abb. Dt. Zsfass.:] Zur architektonischen Form der Festen Böhmens zur Zeit der Renaissance und des Manierismus.

267. **Franz**, Heinrich Gerhard: Počátky a rané dílo K. I. Dientzenhofera. In: *Umění* 39. 1991. S. 32–50. [Mit Abb. Dt. Fass.:] Anfänge und Frühwerk des Kilian Ignaz Dientzenhofer.

268. **Mährisch** Trübau. Moravská Třebová. Projekte für eine Stadt. Wien 1991. 79 S. [Mit Abb.]

269. **Matschke**, Franz: Kostel sv. Maří Magdalény K. I. Dientzenhofera v Karlových Varech. In: *Umění* 39. 1991. S. 16–32. [Mit Abb. Dt. Fass.:] K. I. Dientzenhofers Maria Magdalena-Kirche in Karlsbad.

270. **Šolle**, Miloš: Kostel P. Marie na Budči (okr. Kladno). Podle archeologického výzkumu v letech 1975–1980. In: *Památky archeologické* 82. 1991. S. 231–265. [Mit Abb. Dt. Zsfass.:] Die Kirche der Jungfrau Maria in Budeč [Butsch] (Bez. Kladno). Archäologische Forschung in den Jahren 1975–1980.

271. **Staňková**, Jaroslava, Jiří Štursa, Svatopluk Voděra: *Pražská architektura. Vyznamné stavby jedenácti století*. Praha 1991. 355 S. [Mit Abb: Prager Architektur. Bedeutende Bauwerke aus elf Jahrhunderten.]

272. **Vybíral**, Jindřich: „Městu na ozdobu, mění ke cti, sobě pro slávu“. Tři kapitoly o architektuře Rudolfinu. In: *Umění* 39. 1991. S. 384–401. [Mit Abb. Dt. Zsfass.:] „Der Stadt zur Zierde, der Kunst zur Ehre, sich zum Ruhme“. Drei Kapitel über die Architektur des Rudolfinums.

5. Bibliotheks- und Buchwesen

273. **Adresář** knihoven a informačních institucí. Praha 1991. Teil 1. 171 S. Teil 2. 195 S. [Adressbuch der Bibliotheken und Informationsinstitutionen.]

274. **Beneš**, Zdeněk: *Obraz a slovo*. (Ikonické a verbální zobrazení českých dějin v Kronice české Václava Hájka z Libočan.) In: *Práce Historického ústavu C*. Bd. 4. 1991. S. 207–229. [Dt. Zsfass.:] Bild und Wort. (Ikonographische und verbale Abbildung tschechischer Geschichte in der Chronik von Václav Hájek von Libočany.)

275. **Hlaváček**, Ivan: O výrobě a distribuci knih v Praze do rozšíření knihtisku. In: *Documenta Pragensia* 10. 1990. S. 5–22. [Dt. Zsfass.:] Zur Bücherproduktion und Bücherdistribution in Prag in der Zeit vor der Verbreitung des Buchdrucks.

276. **Mašek**, Petr: Příspěvky k dějinám zámeckých knihoven západních Čech (Chodová Planá, Lázeň, Merklín, Poběžovice, Zelená Hora). In: *Sborník archivních prací* 41. 1991. S. 511–536. [Dt. Zsfass.:] Beiträge zur Geschichte der westböhmischeschloßbibliotheken [Kuttenplan, Lázeň, Merckelsgrün, Ronsperk, Grünberg]

277. **Stejskal**, Karel: O některých výsledcích uměleckohistorického zkoumání středověkých rukopisů. In: *Documenta Pragensia* 10. 1990. S. 59–94. [Mit Abb. Dt. Zsfass.:] Zu einigen Ergebnissen der kunstgeschichtlichen Forschung der mittelalterlichen Handschriften in der Nationalbibliothek der ČR.

278. **Stejskal**, Karel, Petr Voit: *Iluminované rukopisy doby husitské*. Praha 1991. 237 S. [Mit Abb. Engl., russ. und dt. Zsfass.:] Die Buchmalerei der Hussitenzeit.